

VREMETO NE MINUVA VO

Погледнете како е опкружен стариот Ерусалим со средновековни камени сидини од XVI век. Погледнете го тој безвременски град. Овие сидини имаат седум капии (порти).

Еве, стоиме на ова место, на оваа света порта каде што Свети Стефан падна на колена, извикувајќи со висок глас: "Господи, не примај им го ова за грев! И како го рече тоа, тој почина". Мачењето на првиот маченик за Христа го гледала Богородица, која стоела на еден камен, не многу далеку од портата.

■ Пишува: аџика Живанка ФИЛИПОВСКА

Се наоѓаме во "Земјата Израилева" на која во Стариот Завет ѝ се дадени повеќе имиња "Земја Еврејска", но и "Ветена Земја", бидејќи таа земја Бог му ја ветил за наследство на Авраам и на неговото потомство. Се движиме по земјата,

каде со векови се случуваа опишаните настани во Библијата, по земјата која за христијаните, по нашиот Спасител Господ Исус Христос се вика "Света Земја" и "Земја Господова", бидејќи во неа се роди, растеше, живееше, проповедаше, беше мачен, осу-

ден на Крстна смрт, погребен и воскресна од мртвите Господ Исус Христос.

Застануваме пред Градските порти, пред портите на древниот Ерусалим. Колку си голем овде, Господе Исусе, колку си голем! Голем и бескрајно моќен! Колку овде се очигледни вистината на Светото Писмо, Твоето присуство, Твојата сила и Твоите пораки кои си му ги оставил на светот. Помогни ми да бидам патописен водич за сите кои сакаат да се запознаат со знаменитостите на Светата Земја и со нејзината восхитувачка библиска историја, без разлика дали ќе патуваме како туристи, како поклонници или како аџии.

ЕРУСАЛИМСКИТЕ ПОРТИ

Погледнете како е опкружен стариот Ерусалим со средновековни камени сидини од XVI век. Погледнете го тој безвременски град. Овие сидини имаат седум капии (порти). Сите нè обзема чудно чувство. Нели, како да се враќаме назад во едно време, кое никогаш не минува и секогаш нè обновува.

Во источниот дел на стариот град се забележуваат Стефановата и Златната порта.

Во западниот дел на градот се наоѓа портата Јаффа, која уште се нарекува и Хевронска порта. Преку оваа порта се влегува во една улица, која води кон Патот на страдањата, кон улицата "Виа Долороса".

Во северниот дел на Ерусалим се наоѓаат: Иродовата порта, Дамаскинската и Новата порта.

Во јужниот дел на Ерусалим ја забележуваме Сионската порта, наречена уште и

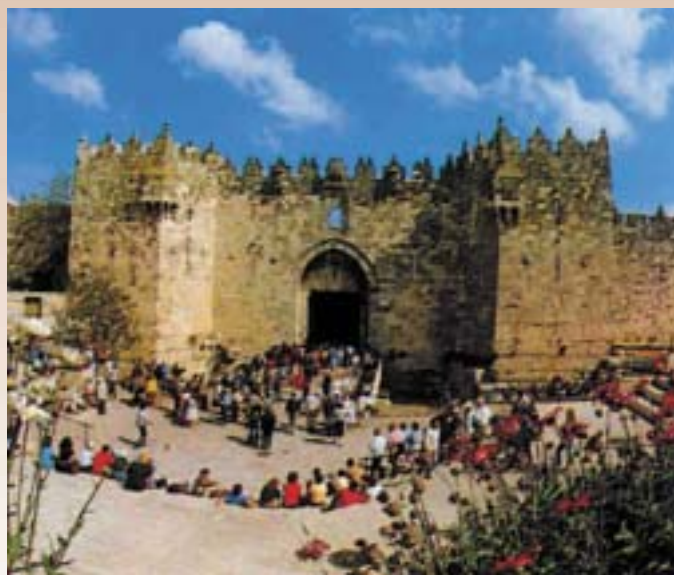

ЕВРЕИН "ХАСИД" НА МОЛИТВА ПРЕД ТОРАТА

"Вратата на пророкот Давид". Сионската порта ја соединува гората Сион со ерменскиот квартал.

Јасно се гледа дека во близината на "Сидот на плачот" се наоѓа уште една порта која е ниска и тесна.

Се искачуваме на Маслиновата (Елеонската) гора. Овде, застанати на една височина, ја гледаме панорамата на градот. Се забележува необична глетка. Потоците Кедрон, Хинон и централната долина ја формираат буквата (Ш) - шин, што на еврејски јазик означува "Чувар на вратата Израилева". Погледот ни го привлекува огромната Златна порта, со нејзините облик и боја. Од Светото Писмо ни е познато дека Исус поминал низ неа јавувајќи на осле (вид магаре), додека лу-

ЕДНА ОД ВЛЕЗНИТЕ ПОРТИ НА ЕРУСАЛИМ - ДАМАСКИНОВА ПОРТА

BIBLISKATA ISTORIJA

ѓето го пречекале фрлајќи палмови гранчиња и гласно пеејќи: "Благословен е Царот, Кој доаѓа во името Господово! Мир на небото и слава на висините!". Во чест на тој настан се прославува празникот Цветници.

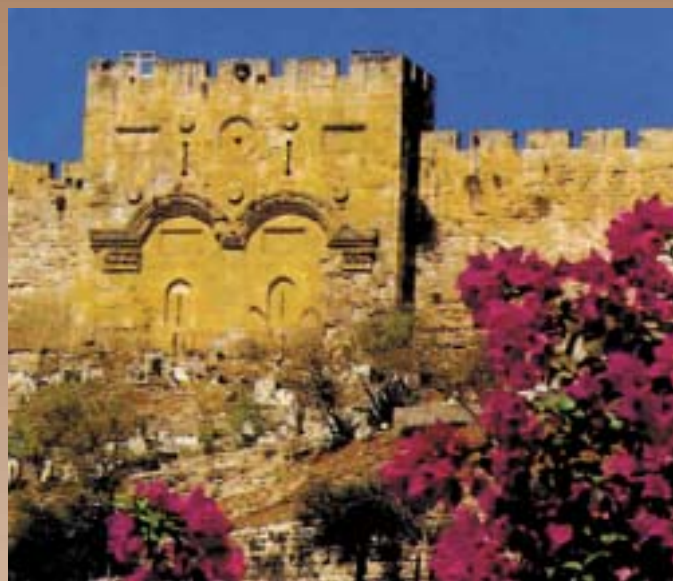
Денес Златната порта е затворена. Низ неа може директно да се дојде до Ридот на Ерусалимскиот храм. Се верува дека калифите ја зазидале уште во VII век, кога бил забранет влез на Ридот на храмот за сите оние кои не веруваат во исламот. Оваа порта е свртена кон Кедронската долина. Низ оваа долина, и тоа токму пред Златната порта, се лоцирани муслиманските гробови.

Пред повеќе векови, кога Ерусалимскиот храм сè уште постоел и функционираше, пред него имало еспланада (слободен и рамен простор). За поголема величественост придонесувало и тоа што оваа еспланада цела била во тремови. Златната порта би-

ла изградена како источна врата на еспланадата. Се верува дека Христос повторно ќе помине низ Златната порта при своето второ доаѓање. Слободно ќе помине низ неа и иако е затворена, таа од Неговата сила ќе биде отворена.

ВО ЧЕСТ НА ПРВИОТ МАЧЕНИК

Се движиме низ широкиот и стар пат кој води кон Богородичната порта, која уште е наречена и Стефанова порта. Доаѓаме до неа. За нас христијаните ова место е многу значајно. Да го отвориме Светото Писмо точно на местото каде што е забележано каменувањето на првиот маченик Свети Стефан: "А Стефан, исполнет со Дух Свети, кога погледна кон небото, ја виде славата Божја и Исуса како стои од десната страна на Бога, и рече: 'Еве, ги гледам небесата отворени и Синот Човечки како стои од

ЗЛАТНАТА ПОРТА ВО ЕРУСАЛИМ

десната страна на Бога! Но, тие, откако извикаа со висок глас, ги затворија ушите свои и еднодушно се нафрлија на него. И, кога го изведоа надвор од градот, почнаа на него да фрлаат камења: а сведоците ги оставија алиштата свои пред нозете на едно момче, по име Савле; и фрлаа камења врз Стефана, кој се молеше и велеше: 'Господе Исусе, прими го духот мој!' (Дела, Св. Ев. Ап. Лука). Еве, стоиме на ова свето место, на оваа света порта каде што Свети Стефан падна на колена, извикувајќи со висок глас: "Господи, не примај им го ова за грев! И како го рече тоа, тој почина". Мачењето на првиот маченик за Христа го гледала Богородица, која стоела на еден камен, не многу далеку од портата. Стефановата порта е огромна и на двете нејзини страни се насликани по два лава, поради што е наречена и Лавовска порта.

И Дамаскиновата порта остава силен впечаток. Неа

ја изградил Сулејман Великиот во 1537 година. Низ неа почнува патот кој водел за Дамаск.

Стариот град Ерусалим е поделен на четири верски квартави и во нив, со одвоени уллични граници, живеат Евреи, Арапи, Ерменци и христијани. Еврејскиот квартал има најголемо археолошко богатство и во него се наоѓаат градбите од римскиот и од византискиот период. Во овој квартал често се среќаваат хасидите. Тоа се Евреи облечени во карактеристична црна облека и со црна цилиндрична шапка на главата, преку која се спуштаат два долги прамена од косата.

Во муслиманскиот квартал најмногу е застапена угостителската дејност. Во него има голем број ресторани, кафебарови и др.

Со благослов на Неговото Високо Преосвештенство Митрополит Европски г. Горазд

БОГОРОДИЧНА ПОРТА (СТЕФАНОВА ПОРТА)